С Т А Н О В И Щ Е

от професор д-р Надя Бояджиева, доктор на юридическите науки по „Международно право и международни отношения“, професор в Института за Балканистика към Българската академия на науките

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките по: област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“

В конкурса за „доцент“ за заемане на академичната длъжност „професор в Института за държавата и правото при БАН в професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Международно право и международни отношения”, се явява единствен кандидат - гл. ас. д-р Паунита Михайлова Петрова.

1. Общо представяне на процедурата и на кандидата

Определена съм за член на научно жури, назначено със Заповед № РД-09-39/06.06.2024 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН проф. д-р Ирена Илиева, за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при БАН, професионално направление 3.6. Право (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 31 от 09.04.2024 г. с единствен кандидат д-р Паунита Михайлова Петрова.

В конкурса д-р Паунита Петрова представя за оценка една монография и 28 бр. научни публикации /студия – 1 бр., статии и научни доклади – 27 бр./

Приемат се за рецензиране всички представени от кандидата научни трудове.

Творческата биография на кандидата и представените за рецензия трудове и документи /на хартиен и на електронен носител/ отговарят на националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1). Представена е подробна справка, показваща броя точки по показатели в Област 3. Социални, стопански и правни науки за кандидата – съответно от група А /50 точки/, група В /100 точки/, група Г /300 точки/, група Д /180 точки/, група Е /120 точки/. Те свидетелстват за активна творческа и научно-изследователска дейност, за експертната и преподавателска дейност на Паунита Петрова, като броят на точките далеч надхвърля изискуемия минимум за заемане на академичната длъжност. По този начин кандидатът безспорно отговаря на минималните национални изисквания, на изискванията на Българската академия на науките и на Института за държавата и правото при БАН за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Богатата творческа биография, активната гражданска и професионална позиция на учения и юриста-експерт в различни държавни институции, комисии и работни групи, членството в престижни юридически асоциации /2 бр. служебни бележки/, несъмнено допълват положителните качества на кандидата. Прави впечатление, че научните приноси в трудовете са апробирани от Петрова в дългогодишната й експертна дейност и преподавателската дейност като главен асистент в Юридическия факултет на СУ

„Св.Климент Охридски“ /представени са: 2 бр. служебни бележки, 1 бр. справка за учебна заетост в ЮФ на СУ/; чрез актуализиране на преподаваната материя и чрез предлагането на нови лекционни курсове и програми във ВУЗ. /видно от приложената Справка брой точки раздел Допълнителни показатели съгласно чл. 70 (13) от Правилника на ИДП-БАН и ППЗРАСРБ/.

2. Обща характеристика на научната продукция

Представените документи и материали дават основание да се констатира, че кандидатът Паунита Петрова представя за оценка богата по отношение на научните интереси и съдържание, така и внушителна като обем научна продукция. Справката за публикациите след защита на докторската дисертация /1 бр. монография; студия, статии и доклади, публикувани в престижни научни издания с висок рейтинг /28 бр./, както и цитиранията на нейните публикации /18 бр., видно от приложената справка/ ни убеждават, че д-р Петрова е утвърден български учен, експерт, преподавател и практик. Заглавията и научните приноси в нейните трудове дават основание да се заключи, че в тях са изследвани различни проблеми на международноправната защита на правата на човека и в частност социалните права, на които тя посвещава болшинството научни публикации и хабилитационния си труд. Специално място в трудовете е отделено на трите основни социални права – правото на труд, правото на здраве и правото на образование, които са гарантирани от международното право; в част от публикациите си тя изследва принципа на достойното човешко съществуване като обединяващ принцип на всички социални права; в други свои изследвания Петрова разглежда ролята и значението на практиката на международните контролни органи за развитие на международноправната защита на социалните права.

Важно е да се посочи, че работейки по проблемите на международноправната защита на социалните права, Петрова отделя внимание и на промените в българското законодателство в контекста на международноправната защита на социалните права, както и на правната уредба и въпроси на колективното преговаряне. Научните интереси на Петрова обаче не се ограничават с изследване на посочения кръг въпроси – тя е работила и по проблемите на закрилата на мигрантите и бежанците в международното право, на социалните права на детето и др. По този начин Петрова се налага като специалист по важни въпроси на международното публично право, като в част от трудовете си засяга и въпроси, свързани с други области на правната наука.

3. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Още в самото начало трябва да отбележа добросъвестното и вярно посочване на научните приноси на хабилитационния труд и другите публикации, представени за оценяване, и приемам като такива значителната част от тях.

Поради спецификите на становището, и по-специално на ограниченията по отношение на обема му, тук ще спра вниманието изключително върху приносите на хабилитационния труд. Той е посветен, видно от заглавието му, на интересен и дискутиран проблем в правната теория – относно мястото и значението на социалните права и тяхната международноправна закрила. В исторически план в правната теория се конкурират различни интерпретации и множество класификации на основните права на човека, застъпват се различни становища дали съществува йерархия в каталога на основните права на човека – граждански, политически, социални,

икономически, културни и други, както и дали всички права са приоритетни за човека или има такива с „по-висок“ приоритет и т.н. Авторката на хабилитационният труд със заглавие „Международноправна защита на социалните права“ /с рецензенти проф. д-р Емил Константинов и проф. дюн Ангел Анастасов и научни редактори: проф. Софка Матеева и доц. Петър Горненски, издателство: ГорексПрес, София, 2019 г., ISBN 978-954-616-297-7. /, в обем 276 с., в класическо монографично изложение, разположено в шест глави, ни представя своето задълбочено изследване именно върху социалните права.

Тук ще представя част от приносите на хабилитационния труд:

1. Бях впечатлена от задълбочения и същевременно критичен прочит на утвърдени теоретични интерпретации на правата от второто поколение – социалните права. В правната теория те нерядко са окачествявани като „второ поколение права“. Внимателният анализ на монографията ни представя модерно и аргументирано изследване на значението на социалните права и тяхната международноправна защита. Със своята съвременна, базирана на голям брой източници и литература на няколко езика, посредством използването на утвърдени методи и подходи в юридическата наука и конкретно умелото използване на системния подход, Петрова ни представя задълбочено научно изследване. Без съмнение то може да се окачестви като първата монография в българската юридическа литература, която всеобхватно, задълбочено, критично изследва важния проблем международноправната защита на социалните права.
2. Авторката създава теоретичен модел на международноправната защита на социалните права, който изследва като единна система

международноправната уредба и гаранциите за основните категории социални права – трудови, здравни и образователни.

3. Петрова показва и доказва, че е налице процес на специализация на МЗСП като самостоятелна система в рамките на международното публично право, което може да се окачествти като важен теоретичен научен принос в международноправната доктрина.
4. В две глави авторката разглежда изчерпателно въпроса за съдържанието на основните източници на МЗСП. Тя не само представя задълбочен анализ на източниците, но и предлага своето схващане за системата на МЗСП, в която тя разграничава две подсистеми - системата от социални права и системата от контролни механизми, което е научен принос на труда. По този начин се откроява още един важен принос в монографичното изследване.
5. С посочените основни научни и научно-приложни приноси не се изчерпват стойностните характеристики на хабилитационния труд. Добро впечатление прави не само познаването на широк кръг източници по изследвания проблем /в монографията са използвани добросъвестно източниците и е привлечена научна литература на български, руски, английски и френски език/, но и авторовото мнение, изразявано многократно и аргументирано в хабилитационния труд и в другите научни изследвания на кандидата.

Без съмнение, Паунита Петрова е извършила стойностна изследователска работа. Бих препоръчала на авторката да използва допълнителни източници и литература, особено важни сред които са наскоро публикуваните

трудове от чужди автори, посветени на важни въпроси пряко свързани с темата на хабилитационния труд.

4. Заключение

Гореизложеното ми дава основание да оценя високо научната, преподавателската и експертната работа на д-р Паунита Петрова, представена убедително от богатата научна продукция, нейните научни и научно-приложни приноси.

Академичната длъжност „доцент“ е висока оценка за всеки учен и преподавател, експерт и практикуващ юрист. В конкурса се явява кандидат Петрова с безспорни научни и научно-приложни приноси за развитието на юридическата наука, с богат научен и практически опит и всеотдайна работа за развитието и обогатяването на юридическата наука и знанието в полза на обществото и държавата.

Убедено ще гласувам „положително“ за присъждане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“ и призовавам уважаемите членове на Научното жури да дадат заслужената висока оценка на Паунита Михайлова Петрова.

Място: гр. София
Дата: 4 юли 2024 г.

Изготвил становището:
/проф. д-р Надя Бояджиева, Доктор юридическите науки
по Международно право и международни отношения/

O P I N I O N

By Professor Dr. Nadia Boyadjieva, Doctor of Sciences in International Law and International Relations, Full Professor at the Institute for Balkan Studies at Bulgarian Academy of Sciences

on the materials submitted for participation in the competition for the academic position of "Associate Professor" at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences in the field of higher education 3. Social, Economic, and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "International Law and International Relations" with only one candidate - Chief Assistant Professor, Ph.D. in Law Paunita Mihaylova Petrova.

1. General presentation of the procedure and the applicant.

I have been appointed as a member of the scientific jury with Order No. RD-09-39/06.06.2024 of the Director of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences Prof. Dr. Irena Ilieva, to conduct a competition for the academic position of “Associate Professor” at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, professional field 3.6. Law (International Law and International Relations), announced in the State Gazette, issue 31 of 09.04.2024. Dr. Paunita Mihaylova Petrova participates as the only candidate in the competition for the academic position of Associate Professor.

In the competition Dr. Paunita Petrova submitted for evaluation one monograph and 28 scientific publications /study - 1, articles and scientific reports - 27 /.

All scientific papers submitted by the candidate are accepted for review.

The candidate's Curriculum Vitae and the works and documents submitted for review /on paper and electronically/ meet the national minimum requirements under the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria (Art.2b) and its Implementing Regulations (Art.1a, para.1). A detailed reference showing the number of points per indicator in the field of Higher Education 3. Social, Economic and Legal Sciences for the candidate is provided - respectively from Group A/50 points/, Group C /100 points/, Group D /300 points/, Group E /180 points/, Group F /120 points/. They testify to the active creative and scientific research activity, expert and teaching work of Paunita Petrova, with the number of points far exceeding the minimum required for the academic position.

Thus, the candidate undoubtedly meets the minimum national requirements, the requirements of the Bulgarian Academy of Sciences and the Institute of State and Law of the Bulgarian Academy of Sciences for the academic position of Associate Professor.

The rich creative biography, the active civil and professional performance as a scholar and legal expert in various state institutions, committees and working groups, her membership in prestigious legal associations (2 official notes), undoubtedly complement the positive qualities of the candidate. It is noteworthy that the scientific contributions in her works have been approbated by Petrova in her long-standing expert activity and teaching activity as a senior assistant professor at the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski" / presented are: 2 official notes, 1 reference of teaching employment at the Faculty of Law of Sofia University/; by updating the taught material and by offering new lecture courses and programmes at the higher education institution /as evidenced by the attached Reference number of points section Additional indicators under Article 70 (13) of the Regulations of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences and the

Regulations for the implementation of the Law on the development of academic staff in the Republic of Bulgaria/.

2. General overview of the scientific production.

The submitted documents and materials give grounds to conclude that the candidate Paunita Petrova presents for evaluation a rich in terms of scientific interests and content, and impressive in terms of volume of scientific production. The list of publications after the defense of the doctoral dissertation /1 monograph; a study, articles and reports published in prestigious scientific journals with high rating /28 /, as well as the citations of her publications /18 citations, as evidenced by the attached reference/ convince that Dr. Petrova is an established Bulgarian scientist, expert, teacher and practitioner.

The titles and scientific contributions of her works give grounds to conclude that they explore various issues of international human rights law, in particular social rights, to which she devotes the majority of her scientific publications and her habilitation thesis. A special place in her works is devoted to the three basic social rights - the right to work, the right to health and the right to education, which are guaranteed by international law; in some of her publications she examines the principle of dignified human existence as a unifying principle of all social rights; in other studies Petrova examines the role and significance of the practice of international supervisory bodies for the development of international legal protection of social rights.

It is important to point out that, working on the problems of international legal protection of social rights, Petrova also pays attention to the changes in Bulgarian legislation in the context of international legal protection of social rights, as well as

to the legal framework and issues of collective bargaining. However, Petrova's research interests are not limited to this range of issues - she has also worked on the protection of migrants and refugees in international law, the social rights of the child and other topics. Thus, Petrova has established herself as a specialist on important issues of public international law, and in some of her works she also addresses issues related to other areas of legal science.

3. Evaluation of scientific and applied contributions.

At the outset, I should note the conscientious and faithful indication of the scientific contributions of the habilitation thesis and the other publications submitted for evaluation, and I accept as such the substantial majority of them.

Due to the specifics of the opinion, and particularly the limitations of its length, I will focus here exclusively on the contributions of the habilitation thesis. It is devoted, evidently from its title, to an interesting and debated problem in legal theory - concerning the place and meaning of social rights and their international legal protection. Historically, legal theory has seen competing interpretations and multiple classifications of fundamental human rights, different opinions as to whether there is a hierarchy in the catalogue of fundamental human rights - civil, political, social, economic, cultural, etc., and whether all rights are of human priority or whether there are those of 'higher' priority, and so on. The author of the habilitation thesis with the title "International Legal Protection of Social Rights" /with reviewers Prof. Dr. Emil Konstantinov and Prof. Doctor of Legal Sciences Angel Anastasov and scientific editors. Prof. Sofka Mateeva and Assoc. Prof. Peter Gornenski, GorexPress, Sofia, 2019, ISBN 978-954-616-297-7. /, in a volume of 276 pages, assembled into a classic

scholarly monograph of six chapters, presents us with his in-depth study specifically on social rights.

I will point out just some of the merits of the habilitation work here:

1. I was impressed by the thorough yet critical reading of well-established theoretical interpretations of second-generation rights - social rights. In legal theory they are often described as 'second generation rights'. The monograph's careful analysis presents us with a modern and well-reasoned study of the meaning of social rights and their international legal protection. With its up-to-date approach, based on a large number of sources and literature in several languages, through the use of well-established methods and approaches in legal scholarship, and specifically the skillful use of a systematic approach, Petrova presents us with a thorough scholarly study. It can undoubtedly be described as the first monograph in the Bulgarian legal literature that comprehensively, thoroughly, critically examines the important problem of international legal protection of social rights.
2. The author creates a theoretical model of international legal protection of social rights, which examines as a unified system the international legal framework and guarantees for the main categories of social rights - labour, health and education.
3. Petrova shows and proves that there is a process of specialization of the international legal protection of social rights as an independent system within public international law, which can be qualified as an important theoretical scientific contribution to the international law doctrine.
4. In two chapters, the author deals comprehensively with the content of the main sources of international legal protection of social rights. She

not only presents an in-depth analysis of the sources, but also offers her conception of the system of the international legal protection of social rights, in which she distinguishes two subsystems - the system of social rights and the system of control mechanisms, which is the scientific contribution of the work. Thus, another important contribution of the monographic study stands out.

5. The main scientific and applied contributions do not exhaust the valuable characteristics of the habilitation thesis. Not only the knowledge of a wide range of sources on the researched problem /the monograph makes conscientious use of the sources and draws on scientific literature in Bulgarian, Russian, English and French/, but also the author's opinion, expressed repeatedly and argued in the habilitation thesis and in the candidate's other scientific research.

Even though Petrova has presented admirable research, I would recommend additional sources and literature, especially some recently published books by foreign authors discussing important issues related to the topic of Petrova's book.

4. Conclusion.

The above gives me reason to give a well-deserved high assessment of the scientific, teaching and expert work of Dr. Paunita Petrova, convincingly presented by the rich scientific production, her scientific and applied contributions. The academic position of Associate Professor is a high distinction for every scholar and university professor, expert and practitioner. The competition is open to candidates with undisputed scientific and applied contributions to the development of legal science, with extensive scientific and practical experience and dedicated work for the

development and enrichment of legal science and knowledge for the benefit of society and the state and Dr. Petrova meets all requirements and deserves this position.

I will definitely cast a "positive" vote for awarding the academic position of "Associate Professor" to Dr. Paunita Mihaylova Petrova and I recommend to the distinguished members of the Scientific Jury to award her the academic position of “Associate Professor” in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "International Law and International Relations”.

Place: Sofia

Date: 4th July 2024

Reviewer:

(Prof. Dr. Nadia Boyadjieva, Doctor of Sciences in International Law and international Relations)